Bilag 5: Høringssvar fra BUU, KFU, SUD og SOU

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. HØRINGSSVAR FRA BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET
2. HØRINGSSVAR FRA KULTUR OG FRITIDSUDVALGET
3. HØRINGSSVAR FRA SOCIALUDVALGET
4. HØRINGSSVAR FRA SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGET

KØBENHAVNS KOMMUNE BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

REFERAT

for mødet den 19.06.2019, kl. 17:00 i Rådhuset, stuen, værelse 43/44

6. Høringssvar vedr. Københavns Kommunes mad- og måltidsstrategi (2019-0140345) 2

6. Høringssvar vedr. Københavns Kommunes mad- og måltidsstrategi (2019-0140345)

Der skal tages stilling til udkast til udvalgets høringssvar vedr. kommunens mad- og måltidsstrategi.

Indstilling

Børne- og Ungdomsforvaltningen indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget,

1. at udvalget godkender indstillingen som udvalgets høringssvar til Økonomiudvalget

Problemstilling

På foranledning af BR-medlemsforslag fra Alternativet (maj 2018) og De Radikale (september 2018), er det vedtaget, at Københavns Kommune skal have sin første samlede mad- og måltidsstrategi. Den nye strategi skal samle indsatser om mad og måltider på tværs af forvaltningerne og være en løftestang i København Kommunes arbejde med overordnede mål, som relaterer sig til mad og måltider.

Strategien skal afdække, hvordan KK-finansieret køb af fødevarer og måltider i højere grad kan være indbydende og ernæringsrigtig, samtidig med, at kosten er klimaansvarlig.

På ØU's møde den 11. juni 2019 blev det besluttet at sende kommunens mad- og måltidsstrategi i intern høring til Socialudvalget, Sundheds- og Omsorgsudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget og Børne- og Ungdomsudvalget, inden den skal behandles i ØU og BR, hhv. den 13. august 2019 og den 22. august 2019.

Udkastet til en ny mad- og måltidsstrategi for Københavns Kommune er udarbejdet bl.a. på baggrund af drøftelser i et Advisory Board, som dækker forskellige faglige vinkler på fødevareområdet. Kultur- og Fritidsborgmesteren har været mødeleder for boardet, der har mødtes to gange for at diskutere visioner på området og kvalificere udkastet til mad- og måltidsstrategien.

Løsning

Strategien indeholder fem temaer, der konkretiseres i mål, der videre operationaliseres gennem tilhørende indsatser. Tema og mål er kort præsenteret herunder, den samlede strategi er vedlagt som bilag 1.

<u>1. Ernæring og sundhed</u>

- Der er færre under- og fejlernærede borgere i Københavns Kommune
- Mad og måltider i Københavns Kommune bidrager til at mindske social ulighed i sundhed

- Omlægning til mere klimavenlige måltider gennemføres med udgangspunkt i de officielle anbefalinger og med hensyntagen til borgernes ernæringsmæssige behov

2. Velsmag, kvalitet og madglæde

- Måltiderne skal have høj kulinarisk kvalitet og nydes i gunstige rammer med godt værtskab. Det skal sikre tilfredshed og madglæde hos alle borgere, der spiser nogle eller alle deres måltider i regi af Københavns Kommune
- Maden skal så vidt muligt produceres på de institutioner, skoler eller sociale tilbud, hvor borgerne bor eller opholder sig – det giver nærhed, sanseoplevelser, kvalitet og mulighed for deltagelse og indflydelse på måltider

3. Bæredygtige og klimaansvarlige måltider

- Måltider i Københavns Kommune skal være bæredygtige og klimavenlige. Som delmål vil vi gennemføre en reduktion af klimaaftrykket på mindst 25% inden 2025*
- Københavns Kommunes køkkener bruger mindst 90% økologiske råvarer samlet (jf. eksisterende økologimålsætning), og Københavns Kommunes køkkener er endvidere registreret med Fødevarestyrelsens Økologiske Spisemærke i guld i 2025 med få undtagelser
- Københavns Kommune skal med ambitiøse klima- og miljømål være med til at vise vejen, og ændre den måde der produceres fødevarer på i dag i Danmark og resten af verden.

4. Stærke sociale fællesskaber, madkultur og maddannelse

- Der skal være gode fysiske og sociale rammer om mad og måltider og god tid til nydelse, deltagelse og samvær, så vi skaber givende og udviklende fællesskaber for alle borgere, der bruger Københavns tilbud og institutioner
- Børn i Københavns Kommunes folkeskoler og daginstitutioner involveres i aktiviteter og undervisning, der giver en bred og mangfoldig maddannelse – både i og uden for skole/institution

5. København som sund, grøn og vital madby

- København er en vital, stærk og differentieret madby, hvor der opdyrkes nye og inspirerende tiltag, der kan give gode madoplevelser for alle Københavnere og tilbyde nye løsninger på de udfordringer, der optager os
- København understøtter en bæredygtig madbranche i og omkring byen og en styrket sammenhæng mellem byens forbrug og oplandets produktion af bæredygtige fødevare.

Forslag til BUU's høringssvar (kursiv):

"Børne- og Ungdomsudvalget bakker op om visionen og strategiens rækkevidde, og bemærker at strategien er i god tråd med øvrige gældende kommunale politikker og strategier, FN's verdensmål og C40 samarbejdet herunder BUU' s egen strategi Vores børn - fælles ansvar. Børne- og Ungdomsudvalget og Borgerrepræsentationen har gennem mange år prioriteret og mad og måltider til byens børn og unge. I Børne- og Ungdomsforvaltningen er maden og måltiderne en naturlig del af både omsorg og det pædagogiske virke, og mad- og måltidsstrategien bidrager til at fastholde det ambitiøse fokus på og udvikle maden og måltiderne i Københavns Kommune.

Børne- og Ungdomsudvalget lægger vægt på, at der er god balance mellem de forskellige temaer i strategien, og at det tydeligt fremgår, at det er en grundforudsætning, at mad og måltider handler om at styrke sundheden og trivslen for borgerne, at mindske den sociale ulighed i sundhed, samt at tilgodese borgere med særlige behov, som eksempelvis småbørn og ældre. For at sikre at sikre ejerskab, forankring og reel implementering af mad- og måltidstrategien er det vigtigt med en organisering af arbejdet på tværs af forvaltningerne.

Sundhed og ernæring

Indsatserne omkring at styrke skolemaden og at sikre gode måltider i fritidsinstitutioner kan bidrage til både øget sundhed og bedre maddannelse for børn, men mulighederne for at prioritere dette, skal ses i lyset af de øvrige økonomiske forhold, både driftsmæssigt og anlægsmæssigt, samt det aktuelle anlægsloft.

Bæredygtige og klimavenlige måltider

Her er opstillet et mål om 25 % reduktion af klimaaftrykket af måltiderne inden 2025. Børne- og Ungdomsudvalget bemærker, at det bør fremgå tydeligt, at målet er for Københavns Kommune som helhed, og at udgangspunktet endnu ikke er kendt. Det er derfor ikke muligt at vurdere, hvorvidt målet er realistisk i forhold til de forskellige målgrupper.

Mål om lokale køkkener

Børne- og Ungdomsudvalget bakker op om, at maden skal produceres så tæt på brugerne som muligt og dette ligger i tråd med den hidtidige indsats på skoler og daginstitutioner. Indsatsen omkring at udbedre og vedligeholde køkkener kræver imidlertid både anlægsmidler og mulighed for at prioritere dette indenfor anlægsloftet. Det er derfor positivt, at det er tilføjet, at dette skal ske i takt med, at der kan afsættes ressourcer hertil.

Stærke sociale fællesskaber, madkultur og maddannelse

Børne- og Ungdomsudvalget bakker op om at børn og unge involveres i aktiviteter og undervisning, der giver en bred og mangfoldig maddannelse. Det sker igennem Madkundskab, hvor eleverne tilegner sig færdigheder og viden om mad, smag, sundhed, fødevarer, madlavning og måltider. Derudover kan børn og unge opnå viden om mad- og maddannelse gennem forløb i Åben Skole, valgfag, på naturskolerne m.v.

Det fremgår af kommissoriet, at strategien kan medføre et finansieringsbehov, som kan spille ind til budgetforhandlingerne til Budget 2020. Dette bør ses i sammenhæng med midlerne i 'madkvalitetsaftalen' og det kommende genudbud af denne, idet kontrakterne løber frem til medio 2020."

Økonomi

Indstillingen har ingen økonomiske konsekvenser.

Videre proces

Mad- og måltidsstrategien behandles i ØU og BR, hhv. den 13. august 2019 og den 22. august 2019.

Tobias Børner Stax

Mette Seneca Kløve

Beslutning

Jens-Kristian Lütken (V) stillede ændringsforslag om at "bæredygtighed" tilføjes i dette afsnit (understreget og kursiveret) i forslaget til høringssvar:

"Børne- og Ungdomsudvalget lægger vægt på, at der er god balance mellem de forskellige temaer i strategien, og at det tydeligt fremgår, at det er en grundforudsætning, at mad og måltider handler om at styrke *bæredygtighed,* sundheden og trivslen for borgerne, at mindske den sociale ulighed i sundhed, samt at tilgodese borgere med særlige behov, som eksempelvis småbørn og ældre."

Ændringsforslaget blev godkendt uden afstemning.

Jens-Kristian Lütken (V) stillede ændringsforslag om at "Det er helt afgørende at den mad som serveres i daginstitutionerne lever op til Sundhedsstyrelsens anbefalinger for ernæringsrigtig kost til børn i den pågældende aldersgruppe" indføjes umiddelbart efter denne sætning i forslaget til høringssvar:

"Børne- og Ungdomsudvalget lægger vægt på, at der er god balance mellem de forskellige temaer i strategien, og at det tydeligt fremgår, at det er en grundforudsætning, at mad og måltider handler om at styrke sundheden og trivslen for borgerne, at mindske den sociale ulighed i sundhed, samt at tilgodese borgere med særlige behov, som eksempelvis småbørn og ældre."

Ændringsforslaget blev godkendt uden afstemning.

Jens-Kristian Lütken (V) ønskede følgende tilføjet beslutningsprotokollen, hvilket Jakob Næsager (C) tilsluttede sig: "Vi mener, at ernæringsrigtig mad skal have førsteprioritet. Vi har fået oplyst, at børnehave- og skolebørn samt medarbejdere, der spiser i medarbejderkantiner, vil blive de største bidragsydere ift. omlægningen til plantebaseret kost. Vi er bekymrede for det store ansvar, der lægges på ikke mindst "madmødrene" i byens mere end 700 daginstitutioner ift. at sikre kosttilskud, supplerende kost, osv., nu da vores mindste medborgere i voksealderen skal spise plantebaseret."

Bilag

1. Mad- og Måltidsstrategi for Københavns Kommune (UDKAST)
2. Anbefalinger fra Advisory Board på Mad- og Måltidsstrategien (modtaget fra ØKF den 19. juni 2019)
3. Kommissorium for Mad- og Måltidsstrategien (modtaget fra ØKF den 19. juni 2019)

21. Høring: Mad- og måltidsstrategi for Københavns Kommune (2019-0148910)

Kultur- og Fritidsudvalget skal tage stilling til forslag til høringssvar til "Mad- og måltidsstrategi for Københavns Kommune".

Indstilling

Kultur- og Fritidsforvaltningen indstiller,

1. at Kultur- og Fritidsudvalget godkender denne indstilling som høringssvar til Økonomiudvalget til "Mad- og måltidsstrategi for Københavns Kommune"

Problemstilling

På foranledning af BR-medlemsforslag fra Alternativet (maj 2018) og De Radikale (september 2018) har Borgerrepræsentationen besluttet, at Københavns Kommune skal have sin første samlede mad- og måltidsstrategi.

En ny mad- og måltidsstrategi skal understøtte en mere klimavenlig sammensætning af de serverede måltider. Strategien skal samtidig sikre en ernæringsrigtig og spændende kost. Strategien skal bl.a. sikre en stigende anvendelse af plantebaserede fødevarer og en minimering af madspild.

Strategien skal være ambitiøs og markere et næste skridt i Københavns internationale lederskab på klimaområdet og blandt andet bygge videre på den store omstillingsproces i de kommunale køkkener i retning af mere økologisk mad med et mål om 90 procent økologi i byens offentlige institutioner.

Løsning

Mad- og måltidsstrategien skal sætte en ny og ambitiøs retning for, hvordan mad og måltider med høj kulinarisk kvalitet bidrager til en sundere og mere klimaansvarlig by for alle københavnere. Strategien omfatter initiativer, der er med til at styrke København som madby, og bidrager til at udvikle det lokale fødevaresystem omkring byen.

Strategien skal sætte en klar retning for de 70.000 måltider, Københavns Kommune dagligt står for i skoler, i daginstitutioner, på plejehjem, i sociale tilbud og bosteder, kulturhuse, idrætsanlæg, medarbejderkantiner m.m. Arbejdet med at tage ansvar for sundhed, velsmag og bæredygtighed skal ske sammen med borgere, virksomheder, organisationer og foreninger. Målet er, at strategien også får en bred, afsmittende effekt på københavneres måltidsvaner.

I strategien er der formuleret følgende overordnede vision for arbejdet med mad og måltider:
"København står for bæredygtige måltider, der forener sundhed, velsmag og ansvar for klimaet.

Københavns Kommune vil styrke maddannelse og sociale fællesskaber og sikre, at København er en grøn, sund og vital madby, der er tæt forbundet til sit opland til gavn for alle borgere - og til inspiration for resten af verden."

Strategien indeholder fem temaer, der konkretiseres i mål, der operationaliseres gennem tilhørende indsatser. Temaerne er præsenteret nedenfor, mens mål og indsatser kan læses i bilag 1.

1. Maden skal give den rette ernæring og styrke sundheden
2. Velsmag, kvalitet og madglæde skal være i højsædet
3. Måltiderne skal være bæredygtige og klimaansvarlige
4. Vi skal styrke sociale fællesskaber, madkultur og maddannelse
5. København skal være en sund, grøn og vital madby

Arbejdet med strategien er kontinuerligt, og på miljø- og klimaområdet sættes der delmål for en femårig periode frem til udgangen af 2025. Det foreslås, at Københavns Kommune hvert andet år udarbejder en status for strategien, som behandles i Borgerrepræsentationen.

Udviklingen af strategien har været forankret i en projektgruppe med deltagelse af Kultur- og Fritidsforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen (projektledelse). Teknik- og Miljøforvaltningen har bidraget på ad hoc basis i forhold til klimainitiativer. Meyers Madhus har deltaget som ekstern konsulent.

Udkastet til mad- og måltidsstrategien er udarbejdet bl.a. på baggrund af drøftelser i et Advisory Board, som dækker forskellige faglige vinkler på fødevareområdet. På denne baggrund har Økonomiforvaltningen formuleret det endelige udkast til strategien (bilag 1).

Forslag til høringssvar er udarbejdet med afsæt i Kultur- og Fritidsforvaltningens øvrige ambitioner og indsatser på mad- og måltidsområdet, herunder "Plan for mad og måltider på kultur- og fritidsområdet" (december 2018) og Erhvervs- og vækstpolitikkens "Handleplan 2019-2020", hvori det beskrives, at Kultur- og Fritidsforvaltningen skal arbejde for at understøtte København som madby.

<u>Forslag til høringssvar</u>

Det er positivt, at kultur- og fritidsområdet har en central rolle i forslaget til mad- og måltidsstrategien for Københavns Kommune. Særligt i afsnittet "København skal være en sund, grøn og vital madby", hvor der er fokus på kulturens og de kreative erhvervs betydning for udviklingen af en bæredygtig madkultur i København. Dette understreger, at kultur, oplevelser og en robust og innovativ madbranche er en af de stærkeste veje til at understøtte et bæredygtigt fødevaresystem i byen.

Jf. "Plan for mad og måltider på kultur- og fritidsområdet", er Kultur- og Fritidsforvaltningen optaget af, at de formulerede målsætninger og indsatser i denne plan indgår som en naturlig del af en ny, tværgående mad- og måltidsstrategi:

- at flere københavnere i flere bydele får glæde af at bo i en af verdens førende madbyer
- at understøtte udviklingen af en bæredygtig madscene koblet med kultur
- at fastholde Københavns storbykultur med internationalt udsyn

Derudover er Kultur- og Fritidsforvaltningen optaget af, at forvaltningens ansvarsområde i Erhvervs- og vækstpolitikkens "Handleplan 2019-2020" indtænkes i strategien. Her er fokus på at understøtte øget vækst og arbejde i mad- og restaurationsbranchen ved at styrke samarbejdet mellem land og by og understøtte kreative madentreprenører og lokale producenter.

Med realiseringen af de foreslåede mål og indsatser beskrevet i afsnittet "København skal være en sund, grøn og vital madby", er det Kultur- og Fritidsforvaltningens vurdering, at mål og indsatser i både "Plan for mad og måltider på kultur- og fritidsområdet" og "Erhvervs- og Vækstpolitikken" vil være inkluderet i implementeringen af strategien. Særligt indsatserne "Styrket kobling mellem land og by", "Mad og kultur", "Bæredygtig vækst" og "Lokale partnerskaber" giver grundlag for at inddrage byens borgere, foreninger og byens kulturelle og kreative aktører i arbejdet, herunder at fortsætte arbejdet med at styrke udviklingen af caféer på byens kultur- og idrætsanlæg, at samarbejde med festivaler om bæredygtig eventafvikling og styrke samarbejdet med madbranchen i og uden for byen for at understøtte en bæredygtig madscene i byen.

Med henblik på implementeringen af strategien, foreslår Kultur- og Fritidsforvaltningen, at den fremtidige organisering af arbejdet med strategien adresseres og indgår i fremstillingen af sagen. For at sikre ejerskab, forankring og reel implementering af mad- og måltidsstrategien er det vigtigt med en organisering af arbejdet på tværs af forvaltningerne ud fra en klar ansvars- og opgavefordeling. Der bør være en tværgående styregruppe som ledelsesmæssigt ophæng for arbejdet. Ligeledes bør der være en tværkommunal faglig arbejdsgruppe, som danner rammen for koordinering af eksisterende tiltag, samt de forskellige indsatser afledt af strategien.

Derudover bemærker Kultur- og Fritidsforvaltningen, at der i implementeringen af strategiens indsatsområder, pålægges Kultur- og Fritidsforvaltningen en række nye udviklingsaktiviteter, der ikke løftes i dag. En implementering af strategien forudsætter derfor, at eventuelle nye indsatser understøttes af økonomi til projekterne og medfølgende projektledelse.

Der vil blive beregnet økonomiske konsekvenser på alle anbefalede indsatser i fødevarestrategien. Beregningerne vil danne baggrund for ét samlet budgetforslag for realisering af de anbefalede indsatser til Budget 2020. Økonomiforvaltningen udarbejder budgetnotatet i samarbejde med de øvrige forvaltninger.

Der vil blive søgt om midler til implementering af de indsatser, der er så konkrete, at udgifterne allerede nu kan beregnes. Der vil derudover muligvis være indsatser, der kræver en analyse for at kvalificere løsningsforslag og tilhørende udgifter.

Økonomi

Indstillingen har ingen økonomiske konsekvenser.

Videre proces

Den videre godkendelsesproces for mad-og måltidsstrategien er oplistet i tabel 1.

Tabel 1 Videre proces

Status	Dato
Høring i SOU, SUD, BUU, KFU	Den 19.-26. juni
Behandling i ØU med høringssvar fra de andre fagudvalg	Den 13. august
Behandling i BR	Den 22. august

Strategien sættes op i grafisk design inden behandling i Økonomiudvalget. Ligeledes vil strategien blive oversat til engelsk og trykt inden C40 topmødet i september 2019.

Mette Touborg

/Aravni Jakobsen

Beslutning

Der blev begæret afstemning om punktet.

Et flertal (Franciska Rosenkilde, Rune Dybvad, Simon Strange, Jonas Bjørn Jensen, Christopher Røhl Andersen, Kim Hjerrild, Jens Kjær Christensen, Maria Frej og Rikke Lauritzen) stemte for forslaget, idet det blev bemærket, at for så vidt angår festivaler bør kravene i mad- og måltidsstrategien formuleres som intentioner og mål i stedet for egentlige krav.

Et mindretal (Karina Bergmann) stemte imod.

Karina Rohrberg Jessen undlod at stemme.

Indstillingen blev hermed godkendt.

Karina Bergmann ønskede følgende bemærkning tilføjet til beslutningsprotokollen:

"Vi går ind for frihed til de enkelte institutioner til at sammensætte de måltider de har lyst til evt. i samarbejde med brugerrepræsentanter. Måltiderne skal afspejle brugernes ønsker, ikke politikernes. Vi støtter de fem temaer, men ikke målsætningen om 90% økologi."

Bilag

Bilag 1 Mad- og Måltidsstrategi for Københavns Kommune -efter ØU den 11. juni
Bilag 2 Anbefalinger fra Advisory Board på Mad- og Måltidsstrategien
Bilag 3 Kommissorium for Mad- og Måltidsstrategien

KØBENHAVNS KOMMUNE
Socialudvalget
Borgmesteren

27. juni 2019

Sagsnr.
2019-0156060

Dokumentnr.
2019-0156060-3

Socialudvalgets høringssvar til Mad- og Måltidsstrategien for Københavns Kommune

Socialudvalget kvitterer for modtagelsen af forslag til Mad- og Måltidsstrategien for Københavns Kommune.

Socialudvalget anerkender, at Mad- og Måltidsstrategien har fokus på den generelt store sociale ulighed, der er i sundhed blandt Københavns Kommunes borgere. Mange borgere, der er tilknyttet sociale tilbud, er udfordret i forhold til korrekt ernæring.
Socialforvaltningen vurderer, at Mad- og Måltidsstrategien kan bidrage til et øget fokus på, at de strategiske indsatser omkring mad og måltider kommer *alle* Københavns Kommunes borgere til gode, og dermed mindsker uligheden i sundheden i kommunen.

Socialudvalget anerkender ligeledes, at der i strategien er fokus på at styrke sociale fællesskaber, madkultur og maddannelse, hvor borgere indtager deres måltider i offentlige køkkener. Måltider og madlavning i disse fællesskaber, bidrager til at styrke folkesundheden. De sociale tilbud, i Socialforvaltningen, har allerede et særligt fokus på at integrere det socialfaglige arbejde med mad og måltider, for dermed at styrke borgernes udvikling og sundhedstilstand. Dette kan strategien ligeledes understøtte.

For at opfylde de forskellige mål i strategien, skal der tilføres ressourcer til området. Det forventes, at budgetnotatet til 2020 forhandlingerne redegør for, hvor meget og hvilke ressourcer der skal tilføres.

Da disse ressourcer er en forudsætning for Mad- og Måltidsstrategien for Københavns Kommune, foreslår Socialudvalget at dette skrives ind i strategien.

Med venlig hilsen

Mia Nyegaard

Borgerrepræsentationen

Københavns Rådhus, Rådhuspladser
1
1599 København V

EAN nummer
5798009800299

KØBENHAVNS KOMMUNE
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
Center for Sundhed

NOTAT

18. juni 2019

Sagsnr.
2019-0136075

Dokumentnr.
2019-0136075-1

Til Økonomiudvalget

Sundheds- og Omsorgsudvalgets høringssvar vedrørende Mad- og måltidstrategi for Københavns Kommune.

Sundheds- og Omsorgsudvalget støtter den overordnede vision for strategien og det klare budskab om, at mad og måltider skal bidrage til at styrke sundheden og sikre trivsel gennem hele livet. Mad og måltider handler ikke kun om klima og plantebaseret kost, men har afgørende indflydelse på livskvalitet og folkesundhed.

Derudover har Sundheds- og Omsorgsudvalget følgende bemærkninger til Mad- og målstrategiens temaer og mål:

Maden skal give den rette ernæring og styrke sundheden
Udvalget finder det positivt, at strategien sætter mål for sundhed og ernæring i de offentlige måltider, og at den har et selvstændigt mål, der adresserer social ulighed i sundhed. Målene er i tråd med Københavns Kommunes sundhedspolitik, og understøtter dermed byens ambition om at fremme københavnernes sundhed og mindske social ulighed i sundhed.

Velsmag, kvalitet og madglæde skal være i højsædet
Mad og måltider spiller en væsentlig rolle for livskvaliteten ikke mindst for de borgere, som modtager døgndækkende pleje. Sundheds- og Omsorgsudvalget er enig i, at madglæde og gode madoplevelser er et mål i sig selv, og at kvalitet og velsmag er afgørende for at udvikle mad og måltidskulturen for københavnerne.

Måltider skal være bæredygtige og klimaansvarlige
Sundheds- og Omsorgsudvalget pointerer, at udviklingen af en klimavenlig og bæredygtig madkultur skal ske under hensyn til borgere med særlige ernæringsmæssige behov, borgernes ret til selvbestemmelse samt forskellige madkulturer og præferencer.

Sundheds- og Omsorgsudvalget vurderer, at strategiens mål "Måltider i Københavns Kommune skal være bæredygtige og klimavenlige. Som delmål vil vi gennemføre en reduktion af klimaaftrykket på mindst 25% inden 2025" bør præciseres, således at det fremgår, at målet er for Københavns Kommune som helhed. Da baselinen ikke er kendt, er der ikke muligt at vurdere om målsætningen om 25 % reduktion af klimaaftrykket er et realistisk mål at nå inden år 2025.

Afdeling for Strategisk Folkesundhed

Sjællandsgade 40, Bygning H, 3. sal
2200 København N

EAN nummer
5798009290359

Telefontid
kl. 11.00 – 12.00

Sundheds- og Omsorgsudvalget bemærker endvidere, at mange ældre borgere har særlige ernæringsmæssige behov, og at småtspisende ældre borgere har brug for mad med højt indhold af animalsk protein, der ikke umiddelbart kan udskiftes med plantebaserede proteinkilder. Som del af de seneste års arbejde i alle københavnske køkkener med omlægningen til økologisk produktion, har også alle plejehjem arbejdet målrettet med at øge mængden af 'grønne' råvarer i den udstrækning, det er muligt. Det er derfor forbundet med udfordringer at reducere yderligere i anvendelsen af animalske fødevarer.

Det er et nyt mål, at alle kommunens køkkener skal certificeres med Fødevarestyrelsens guldmærke. Sundheds- og Omsorgsudvalget bemærker, at det er en væsentlig skærpelse ift. Københavns Kommunes eksisterende mål om *samlet set*, at nå op på 90 % økologi. Strategiens målsætning vil betyde, at alle køkkener opgøres individuelt, i modsætning til i dag, hvor målsætningen omkring 90 % økologi er for kommunens samlede økologiprocent ud fra en gennemsnitsbetragtning, samt et minimumskrav om 60 % økologi i det enkelte køkken.

Sundheds- og Omsorgsudvalget vil derfor pege på den udfordring dette mål giver i forhold til køkkendrift i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, hvor målet næppe nås uden tilførsel af økonomi. Dette gælder såvel plejehjemskøkkener, der leverer døgnforplejning, som Københavns Madservice (KMS), der primært leverer det varme hovedmåltid til hjemmeboende borgere. Årsagen er, som ovenfor beskrevet, at ældre, svækkede borgeres ernæringsbehov som fordrer et vist brug af animalske proteinkilder, der er dyre at indkøbe økologisk.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil frem mod forhandlingerne om budget2020 estimere ressourcebehovet ifm. yderligere øgning af økologiprocenten.

Særligt Københavns Madservice vejer tungt i Sundheds- og Omsorgsforvaltningens økologiregnskab, da køkkenet står for ca. 18% af forvaltningens samlede fødevareindkøb. Køkkenet har i dag ca. 61 % økologi, og det forventes ikke, at økologiprocenten kan hæves væsentligt uden tilførsel af midler.

Sundheds- og Omsorgsudvalget indstiller på den baggrund, at KMS eksplicit undtages fra strategien, med mindre KMS tilføres de nødvendige midler ved de kommende budgetforhandlinger.

Vi skal styrke sociale fællesskaber, madkultur og maddannelse
Sundheds- og Omsorgsudvalget ser positivt på dette tema. Flere af kommunens ældre borgere spiser nogle eller alle deres måltider fra offentlige køkkener, og temaet ses som en fin forlængelse af Københavns Kommunes værdighedspolitik 'Et værdigt ældreliv'. Her er de

centrale værdier netop, at der er sammenhængen mellem livskvalitet og selvbestemmelse, og at mad og måltider skal indtages i gode fysiske og sociale rammer.

Sundheds- og Omsorgsudvalget foreslår, at plejehjem også nævnes ifm. mulige indsatser vedr. nye madfællesskaber.

København skal være en sund, grøn og vital madby
Sundheds- og Omsorgsudvalget bakker op om, at byens unikke position giver god mulighed for at udvikle et endnu tættere samarbejde mellem producenter i nærområdet. Udvalget finder det positivt, at strategien sætter fokus på sammenhæng mellem land og by, og at forsyningssikkerhed er nødvendig for en langtidssikret sund og bæredygtig udvikling af mad og måltider i København.

På vegne af Sundheds- og Omsorgsudvalget

Sisse Marie Welling
Sundheds- og Omsorgsborgmester